

УДК 378

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/71-3-7>

Олександр ПЛОХОТНЮК,

orcid.org/0000-0003-0444-1615

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри музичного мистецтва та хореографії

Навчально-наукового інституту мистецтва

Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

(Полтава, Україна) alexandr.plokhotnik@gmail.com

ХАРАКТЕРИСТИКА МУНДШТУКІВ ДЛЯ ТРУБИ ТА СПЕЦИФІКА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ

У статті автор розглядає та характеризує різні мундштуки для труби, аналізує специфіку використання цих мундштуків у процесі фахової підготовки. Враховуючи те, що на сучасному етапі виконавської підготовки трубачів з'явилась можливість використання різноманітного інструментарію, і ці можливості суттєво зросли, на відміну від ситуації, що була ще декілька десятиліть тому, виникла нагальна потреба охарактеризувати сучасні розробки багатьох брендів з виготовлення трубних мундштуків. Серед розглянутих у нашому дослідженні – є представники наступних брендів: Breslmair, Bruno Tilz, GR, Legend Brass, Parduba, RawBrass, Schagerl Aредато, Vincent Bach та ін., у діаметрі орієнтовно від 17 мм до 13,97 мм. Кожен із зазначених виробників має свої особливості у виготовленні мундштуків та їхнього застосування у виконавському процесі. Переважна їх більшість – універсальна, але є й такі, котрі чітко спеціалізуються на конкретних музичних напрямках та стилях. Що спостерігається й у творчості тих видатних трубачів, чийм іменем ці мундштуки підписані. Відповідно у статті ми намагаємось розглянути кожен із зазначених мундштуків, надати їм конкретну характеристику, визначити їхні особливості та можливості застосування у реалізації певного музичного матеріалу. Описати потенційні складнощі в застосуванні, з якими можуть стикнутися у процесі фахової підготовки студенти-трубачі. Запропоновано практичні вказівки з оптимального застосування відповідних мундштуків у різноманітному жанрово-стильовому доробку педагогічного репертуару музикантів-трубачів. Для вирішення широкого кола таких питань виникає потреба, передусім, у суто практичних експериментах зі звуком, використовуючи ті, чи інші мундштуки з різними специфікаціями і поєднувати їх з відповідними трубами задля досягнення потрібного звуку по кожному стильовому напрямку.

Ключові слова: мундштуки для труби, фахова підготовка, духові інструменти.

Oleksandr PLOKHOTNIUK,

orcid.org/0000-0003-0444-1615

PhD in Pedagogic Sciences, Associate Professor,

Associate Professor at the Department of Musical Arts and Choreography

Educational and Scientific Institute of Arts of the Luhansk Taras Shevchenko National University

(Poltava, Ukraine) alexandr.plokhotnik@gmail.com

CHARACTERISTICS OF TRUMPET MOUTHPIECES AND THE SPECIFICS OF THEIR USE IN PROFESSIONAL TRAINING

In the article, the author considers and characterizes various mouthpieces for the trumpet, analyzes the specifics of using these mouthpieces in the process of professional training. Considering the fact that at the modern stage of performance training of trumpeters, the possibility of using a variety of instruments has appeared, and these possibilities have significantly increased, in contrast to the situation that existed several decades ago, there was an urgent need to characterize the modern developments of many brands of trumpet mouthpieces. Among those considered in our research are representatives of the following brands: Breslmair, Bruno Tilz, GR, Legend Brass, Parduba, RawBrass, Schagerl Aредато, Vincent Bach, etc., in diameter approximately from 17 mm to 13,97 mm. Each of these manufacturers has its own peculiarities in the production of mouthpieces and their use in the performance process. The vast majority of them are universal, but there are also those who clearly specialize in specific musical directions and styles. That can be seen in the work of those outstanding trumpeters, whose name these mouthpieces are signed. Accordingly, in the article we try to consider each of the mentioned mouthpieces, give them a specific characteristic, determine their features and possibilities of application in the realization of certain musical material. Describe the potential difficulties in application that trumpet students may encounter in the process of professional training. Practical instructions for the optimal use of the appropriate mouthpieces in various genre-style additions to the pedagogical repertoire of trumpet musicians are offered. To solve a wide range of such questions, there is a need, first of all, for purely practical experiments with sound, using one or another mouthpiece with different specifications and combining them with the appropriate pipes to achieve the desired sound in each stylistic direction.

Key words: trumpet mouthpieces, professional training, wind instruments.

Постановка проблеми. Мистецтво гри на трубі в Україні останні десятиліття переживає новий підйом. Це пов'язано, передусім, з можливостями багатьох наших музикантів-духовиків навчатися чи гастролювати в країнах Західної Європи та США, які відомі своїми глибокими традиціями та використанням інноваційних підходів у фаховій підготовці духовиків, і таким чином долучатися до їхнього досвіду виконавства на трубі. Ще більше можливостей для ознайомлення з різними методиками навчання гри на трубі нам надала поява мережі Інтернет. Слід зазначити, що деякі іноземні друковані видання «Школи гри на трубі» були в наявності у профільних бібліотеках, але специфіка духових інструментів така, що далеко не все можна зрозуміти правильно, прочитавши певний матеріал. Наприклад, підписана артикуляція під нотами (*та, да* чи *ка, навіть ха*) в багатьох мовах пишеться однаково, але фонетично вони різняться, відповідно атака звуку вийде інша (Подольчук, 2010). Інтернет же дає можливість ознайомитись з відеоматеріалом, де ми можемо чітко почути зокрема ступінь жорсткості чи м'якості виконуваних звуків. Тому перспективним напрямом, на нашу думку, є розробка відеошкіл чи методичних аспектів виконавської підготовки з відповідними відеоматеріалами їхньої реалізації. Як приклад, ми презентували навчально-методичний посібник: «Організація щоденних самостійних занять трубача за методикою В. М. Лисенка» з відповідними відеоматеріалами реалізації цих занять (Плохотнюк, 2022).

Ще один чинник, який вплинув на якість виконавства на трубі – це інструментарій. Протягом тривалого часу світові бренди постійно вдосконалюють конструкції труб, вже розробляючи їх під конкретне вирішення художніх завдань, відходячи від поняття «універсальний інструмент». Те саме стосується і мундштуків. Якщо раніше переважна більшість трубачів України грали на т. зв. академічних «бахках» і «шилках» (а4а з тенденцією до естради), то зараз музиканти-духовики отримали можливість вільно підбирати собі музичні інструменти і мундштуки, враховуючи ті конкретні художні завдання, які перед ними поставлені. І це не тільки адекватне виконання творів епохи Бароко, Віденської класичної школи чи певні кантиленні п'єси ХХ ст. вітчизняних композиторів у прекрасному виконавському романтичному стилі, а також постмодерн і джаз із його напрямками тощо.

Аналіз досліджень. Аналіз наукових досліджень у галузі виконавства на трубі (праці І. Гишки, В. Луба, В. Подольчука, В. Посвалюка, К. Посвалюка, Ю. Тарарака, С. Цюлюпи та ін.) дає

певне уявлення про розробку проблеми в цілому й окремих її аспектів, таких як використання автентичних інструментів під час виконання музики певних епох, специфіка артикуляції на них та ін.. Але окремого дослідження щодо загальних характеристик сучасних мундштуків для труби відомих брендів та їхнього можливого застосування у фаховій підготовці ще не проводилось.

Мета статті. У нашому дослідженні здійснена спроба охарактеризувати мундштуки для труби відомих брендів, таких як: Breslmair, Bruno Tilz, GR, Legend Brass, Parduba, RawBrass, Schagerl, Apredato, Vincent Bach та ін., у діаметрі орієнтовно від 17 мм до 13,97 мм, а також розглянути специфіку використання цих мундштуків у фаховій підготовці.

Виклад основного матеріалу. Для огляду мундштуків ми використовували труби: Benge 65 ML і більш «важку» Benge 90B L. Слід зазначити, що всі т.зв. «важкі» мундштуки (з відповідними ніжками та горлом), котрі добре поєднуються з «важкими» трубами, досить непогано звучать і на більш легких інструментах, але не навпаки. Знаючи ці особливості, ми відразу використовували більш легкий інструмент – Benge 65. Запис виконання на мундштуках було здійснено без перерви, від більшого розміру до меншого з використанням переважно одного музичного фрагменту, що, на нашу думку, сприятиме кращому тембровому аналізу мундштуків навіть в умовах запису.

Розглянемо перший мундштук – це конструктор Breslmair з полями W, чашкою G2S та ніжкою L. Незалежно від зазначеного розміру внутрішніх полів на сайті 16,706 мм, за відчуттями приблизно дорівнює 1 ½ за розмірами Vincent Bach, поля широкі, дещо конусоподібні, приємні (хоч це залежить від специфіки побудови губного апарату і зубів у кожного трубача). Чашка C, V-подібна. Ніжка L – для виконання переважно академічної музики. Серед усіх розглянутих у цій статті мундштуків, найшвидше дихання закінчується саме на ніжці L. Якщо порівнювати зі звичайним мундштуком Vincent Bach 1 ½ C, можна впевнено зазначити, що Breslmair має більш насичений і приємніший тембр, за щільністю звуку наближений до Vincent Bach 1 ½ C мегатон, але «бахки мегатони» (як і труби «бахки страдиваріуси») мають свій особливий тембр. Також зазначимо, що форма полів Breslmair 112, як вказано на сайті – 16,645 мм і дорівнює Vincent Bach 1 ½ C. За відчуттями ці поля здаються трішечки меншими, з тенденцією до Vincent Bach 2. Поля звичайної форми, приємні. В цілому, прекрасний мундштук для сольного виконання академічної музики.

Мундштук Vincent Bach 1 ½ C мегатон добре відомий широкому загалу, характеристик не потребує. Але зазначимо на конкретних наявних екземплярах: поля Vincent Bach 1 ½ C мегатон, Vincent Bach 5 c і Vincent Bach 7 sw мають ніби зворотно-конічну форму, через це стають більш «цепкими» бо відчувається внутрішній край полів, і така форма може вплинути на витримку апарату. Чого, наприклад, немає в полях W, 112, B, R Breslmair та в усіх інших мундштуках, у цій статті розглянутих, за виключенням у якійсь мірі Parduba Harry James 4,5.

Розглянемо третій мундштук – це конструктор Breslmair з полями B, чашкою G6 та ніжкою B.

Незалежно від зазначеного розміру внутрішніх полів на сайті 16,551 мм, за відчуттями приблизно дорівнює 3 за розмірами Vincent Bach, поля широкі, дещо конусоподібні, але ще відчувається певна їх округлість, приємні, але трохи інші за формою і відчуттями, ніж W. Чашка G6 – наймілкіша з усього модельного ряду чашок Breslmair. Звучить дуже яскраво, з найменшими «темними» обертонами, які дає глибина чашки, з тенденцією до репертуару труби-піколо. А її поєднання з ніжкою B, котра призначена більше для джазу або сучасної музики, відповідно потребує використання більш легкого інструмента. Також зазначимо, щодо полів Breslmair R. Їхній діаметр зазначено на сайті 15,97 мм, не широкі, форма округла. Слід звертати увагу на те, що не до кожної чашки вони підходять через свій невеликий діаметр.

Наступний мундштук – RawBrass Arturo Sandoval 3c.

Цей цікавий мундштук було виготовлено не із «знятих» розмірів з мундштука Артуро Сандоваля чи його 3D сканування, а за безпосередньої участі маестро у його розробці. У нашому огляді позолочені RawBrass Arturo Sandoval 3c і Schagerl Apredato James Morrison – чи не найкращі за звуком, тембром, зручністю полів та звуковидобуванням мундштуки, котрі в той же час, мають свої родзинки. Якщо за звуком мундштук «Arturo Sandoval» повністю співпадає зі своїм «натхненником маестро Артуро Сандовалем», то Schagerl Apredato James Morrison, враховуючи специфіку конструкції модельного ряду Schagerl Apredato, а саме: наявності води замість звичного нам металу, має тенденцію до зібраного темного щільного академічного звучання.

В основу розробки мундштука Arturo Sandoval 3c майстри RawBrass взяли Vernon Bach 3c, а через пропозиції та побажання маестро мундштук отримав суттєві доопрацювання, результат яких ми щойно бачили.

Наступний мундштук для порівняння – Vincent Bach corp. 3c.

Vincent Bach corp. 3c дуже поширений в широких колах трубачів і характеристик теж не потребує. Лиш зазначимо, що звучить прозоріше за всі інші мундштуки з чашками C у цьому огляді.

Наступний мундштук – Schagerl Apredato 1 ½ C.

Як відомо, моделі Schagerl Apredato – це мундштуки-мегатони, але наповнені всередині водою, яка чи не найкраще гасить коливання, перетворюючи їх у гарний, яскравий, концентрований звук. Однією з таких моделей є Schagerl Apredato 1 ½ C, за розміром орієнтовно як Vincent Bach 3c. Форма полів звичайна, не широкі, у той же час не з'являється відчуття, що губи перетискаються полями. Яскраво виражений академічний звук.

Наступний мундштук – GR Northen brass 4-64***.

Дуже відомий останнім часом бренд GR з виготовлення трубних мундштуків. Однією з модельних лінійок цієї фірми є мундштуки GR Northen brass, випущені спочатку лише в чотирьох діаметрах (у дюймах) 0.63", 0.64", 0.65", 0.66", формою полів: 3 – більш округла, 4 – більш плоска та глибиною чашки: *** – дуже мілка і **** – мілка (після 2020 р. з'явилися й інші модифікації). Мундштуки з меншими чашками ми ще не зустрічали, в той же час, на відміну від дещо «нестройних» Schilke ...a4a, GR Northen brass абсолютно «стройний» в усіх регістрах. Слід зазначити, що маркування в кожній модельній лінійці мундштуків GR своє і не співпадає з іншими модельними лінійками GR. Розбіжностей у розмірах мундштуків GR Northen brass і їхньому маркуванні (на відміну від Schagerl Apredato, Legend, Bach тощо) не спостерігали. Ніжки в моделях GR Northen brass – №1, які краще звучать на легших трубах. Таким чином, мундштук виготовлений для легкого, яскравого та прозорого виконання музичного матеріалу, і в той же час, цю яскравість, особливо у верхньому регістрі, буде дуже добре чути в естрадному оркестрі.

Наступний, з наявних за розміром, мундштук – Schagerl Apredato James Morrison (позолочений).

Про цей мундштук ми вже згадували. Зазначимо, що його розмір орієнтовно 5a за маркуванням Vincent Bach, поля приємні, зручні, не широкі, але трішки ширші, ніж в інших Schagerl Apredato, утім не w-поля. Ніжка теж «вживає» багато повітря. У той же час, цей мундштук досить добре тримається й у верхньому регістрі. Це один із тих небагатьох мундштуків, про які можна сказати, що в деяких творах вони «видають» забагато тембру. Ще раз нагадаємо, Schagerl Apredato мають яскраво виражений академічний звук.

Розглянемо ще один мундштук – Schagerl Apredato James Morrison (посріблений).

Відмінність в цих мундштуках більш, ніж суттєва. Форма полів – майже протилежність, при всьому тому, кожен по своєму приємні і зручні. У порівнянні за Vincent Bach: діаметр і чашка орієнтовно 7c V-подібна у посрібленого і 5a в позолоченого, відповідно і звучать по різному, але добре.

Розглянемо ще один мундштук – Schagerl Apredato 15e4 (посріблений)

Цей мундштук виявився майже копією Schagerl Apredato James Morrison (позолочений), невеличкою відмінністю є лише форма полів – більш округла, але теж приємна на губах.

Наступний мундштук – Schagerl Apredato 3c.

Schagerl Apredato 3c орієнтовно за Vincent Bach – 7 з звичайною чашкою C. У порівнянні з Schagerl Apredato James Morrison (посріблений) – трохи відрізняється форма полів, діаметр за відчуттями однаковий. Обидва мундштуки добре звучать. І якраз це той випадок, коли довго порівнюємо, намагаючись обрати кращий, але це не про вибір між «гіршим і кращим», а про різні гарні якості.

Наступний мундштук – Schilke Faddis.

Давно відома у світі фірма Шилке, яка виготовила мундштук під іменем відомого трубача Джона Феддіса. За діаметром цей мундштук відповідає розміру Schilke 11, але з іншою формою полів, чашки тощо. Чашка мілка, для верхнього регістру, форма мегатону, поля не широкі, з досвіду – далеко не всім підходять. До того ж, мають цікаву особливість: за відчуттями, внутрішній діаметр полів дещо менший, ніж діаметр у верхній частині самої чашки (нагадує форму нерозкритого бутону). Ми можемо спокійно відтворювати різний музичний матеріал відносно спокійно, граючи без прижиму, поки губи не починають занурюватися глибше в чашку. А наприклад, спостерігаючи за грою самого Джона Феддіса, ми бачимо, що під час гри у верхньому регістрі він починає шалено тиснути на губи мундштуком, про що свідчать відповідні сліди на губах.

Що відбувається в нашому випадку, граючи у верхньому регістрі на цьому мундштуку? Піднімаючись все вище, ми природно починаємо збільшувати тиск на губи, в результаті чого вони потрапляють глибше в чашку, де місця стає трошки більше. Внутрішній діаметр полів ніби підтримує і перетискає водночас губи, що зайшли в чашку (принаймні більше, ніж потрібно) та дає можливість певний час дещо виконати у верхньому регістрі. Але найнеприємніше починає відбуватися тоді, коли вже спускаєшся в нижній регістр, а т. зв. «кільце» – внутрішній діаметр полів – не дозво-

ляє спокійно вивільнити губи з чашки. Схожу побудову мундштука, але з w-полями, зустрічали й серед «бахів», зокрема Vincent Bach 10 ¾ cw з аналогічними проблемами під час гри.

Наступний мундштук – GR Louis Dowdeswell T 1.0.

Як зазначали раніше, це відомий бренд GR, який, окрім багатьох інших, розробив моделі «signature» серії, до якої входить і мундштук GR Louis Dowdeswell T 1.0 (S cup). Існують також моделі T 2.0 (M cup) і T 3.0 (MX cup) у яких відповідно більший об'єм чашки. Ніжка – № 2. Внутрішній діаметр полів 0.63", дещо ширші, ніж у Northern brass і з яскраво вираженим конусом. За словами самого Луїса Довдесвела, 95% усіх своїх записів він зробив саме на цьому мундштуку. А відносно нещодавня презентація Луїсом свого «скраймер-мундштука» для виконання творчого доробку Кета Андерсона, вказує на те, що T 1.0 можна вважати «лід-мундштуком».

Розглянемо ще одне цікаве сімейство мундштоків – Parduba Harry James.

Ця модельна лінійка Parduba Harry James складається з трьох мундштоків різних розмірів: *5.5* (із внутрішнім діаметром полів 16.00 мм), *5* (розміри мундштука не розповсюджуються), *4.5* (із внутрішнім діаметром полів 15.62 мм). Характерною рисою усіх Parduba є наявність подвійної чашки, достатньо широкі поля та за вагою тяжіє до мегатону. Звук на невеликих розмірах, включно до *5.5* достатньо сконцентрований, цільний, сфокусований, специфічний, але приємний. У мундштоків з розмірами *6* і вище, у звуковій починає домінувати прозорість і світлість.

Чи не єдиною відмінністю за відчуттями в 3х мундштуках Parduba Harry James, окрім зазначених у таблиці розмірів, є форма їхніх внутрішніх полів. Найбільш округлі в Parduba Harry James *5.5*, середні – в Parduba Harry James *5* і досить «цепкі» навіть дещо гострі – в Parduba Harry James *4.5*.

Наступний мундштук – Bruno Tilz 10 ½ cw.

Мундштук Bruno Tilz 10 ½ cw має досить глибоку чашку C, у порівнянні з чашкою C Vincent Bach схожого розміру і такі ж гіперболізовані w-поля. На перший погляд такі поля дуже приємні за відчуттями. Але, на відміну від w-полів Breslmair W та B, Parduba Harry James, а також Legend's SuperCat, поля саме Bruno Tilz дещо сковують рухи. Хоча, знову ж таки нагадаємо, що форма полів – це досить специфічне питання кожного трубача, пов'язане насамперед з формою губ та зубів.

Мундштук має приємний тембр, може підійти для виконання академічної музики й не тільки. У загальному вигляді тяжіє до характеристик Vincent Bach, але трохи гіперболізованого.

Наступний мундштук – з сімейства Legend's Maynard Ferguson FBL TM.

Як зазначено на офіційному сайті Legend Brass, мундштуки відомих трубачів сканують і за потреби вносять певні корективи, щоб виправити можливі недоліки (на нашу думку, це механічні пошкодження чи технологічні прорахунки попередників). Такі підходи до виготовлення мундштуків приваблюють багатьох виконавців на трубі.

Мундштуки Legend's, серії Maynard Ferguson у діаметрі 0,613" випускаються з трьома варіантами V-подібних чашок: TS «неглибока», TM «середня» і TD «глибока». У нашому випадку – чашка TM «середня». Зазначене горло #27 і ніжка Legend's S. Саме такі розміри вказані у мундштуках Legend's, серії SuperCat. Але їхнє звучання дуже відрізняється. Можна навіть зазначити, що ці серії мундштуків є протилежностями за багатьма параметрами.

Мундштук Legend's Maynard Ferguson FBL TM має чи не найслабший, найпрозоріший звук, у той же час, через V-подібну чашку, не настільки яскравий вгорі, як інші мундштуки з мілкими чашками. Поля досить вузькі, як для гри у верхньому регістрі, але звуки беруться досить легко в усіх регістрах, аж поки музикант не починає збільшувати тиск мундштуком на губи. За відчуттями, цьому мундштуку навіть Benge 65 – трохи забагато, у той час, як SuperCat на Benge 90 «почувають себе» добре, що ставить під сумнів зазначені однакові маркування горла і ніжки.

Наступний мундштук теж із сімейства Legend's – SuperCat III (big dadì).

Мундштуки – Legend's серії SuperCat, мається на увазі відомий трубач-скраймер оркестру Дюка Елінгтона, Кет Андерсон, випускаються у трьох розмірах: SuperCat I з внутрішнім діаметром полів 0,500" (12,7 мм), SuperCat II з внутрішнім діаметром полів 0,550" (13,97 мм), а зовнішній діаметр полів майже на 0,5 мм більший за зовнішній діаметр w-полів Breslmair W, який ми розглядали на самому початку, і SuperCat III з внутрішнім діаметром полів 0,600" (15,24 мм), а зовнішній – 1,21" (30,734 мм). По суті, це чи не найширші поля серед усіх існуючих трубних мундштуків (15,494 мм). Напевно такі поля дуже добре розподіляють навантаження під час надмірного тиску на губи, звичайно за умов, що вони зручні для виконавця. Усі три розміри SuperCat мають подвійну чашку, як у Parduba. Як раніше зазначалось, горло #27 і ніжка Legend's S. Також кожен розмір мундштука виготовляється у чотирьох різних вагових категоріях, від звичайного до «big dadì», який у свою чергу, досить суттєво

порушує в лівій руці ваговий баланс інструмента. Під час запису ми використовували саме «big dadì».

Зазначимо, коли ми порівнювали 2 найважливіших в модельному ряді SuperCat III, виявилось, що форма полів між ними суттєво відрізняється: якщо «big dadì» має за відчуттями більш плоскі поля, то наступний за вагою (трохи легший) мундштук з більш округлими полями, схожими навіть на невеликий конус – що відразу ставить під сумнів «сканування», зазначене на сайті Legend Brass. Такого плану мундштуки слід використовувати під час гри у верхньому регістрі, як у джазових оркестрах, так і під час сольного музикування, виконуючи наприклад музичний матеріал з репертуару Кета Андерсона та інших скраймерів.

Наступний мундштук теж із сімейства Legend's – SuperCat II (big dadì).

Зовнішньо мундштуки SuperCat III і SuperCat II дуже схожі, однак наявна суттєва різниця в розмірах, на 1,27 мм зокрема внутрішнього діаметру полів. Далеко не кожен трубач захоче собі обрати такий розмір мундштука. Бо на ньому багато традиційних прийомів гри не спрацьовують, але можна відкрити й багато чого для себе раніше невідомого...

Висновки. Розглядаючи питання еталонного звуку на трубі, яким ми його уявляємо і яким би нам хотілось оволодіти, можна передусім дослідити по аудіозаписах, починаючи з першої половини ХХ ст. до сьогодення еволюцію гри на трубі, специфіку звуковедення, артикуляції, тембру різних музикантів. Зорієнтуватись, які традиції виконання були і які тенденції у гри на трубі спостерігаються сьогодні. Зрозуміти, чи всі твори у класі з фаху ми граємо в одному виконавському стилі, одним тембром, одним штрихом, чи можливо існує якась відмінність між виконанням творів епохи бароко та наприклад неobaroco.

Для вирішення таких питань виникає потреба не тільки в постійних дослідженнях жанрово-стильових особливостей виконуваних музичних творів, але й суто практичних експериментів зі звуком, обираючи ті, чи інші мундштуки з різними специфікаціями та поєднувати їх з відповідними трубами задля досягнення потрібного звуку по кожному стильовому напрямку.

Гра на одному інструменті і на одному мундштуку на сучасному етапі виконавської підготовки трубачів – це скоріше вже певна обмеженість у репертуарі та засвоєння неточних стильових особливостей деяких виконуваних творів, які не підпадають під звукову концепцію конкретних наявних мундштука і труби.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Подольчук В. В. Роль виконавського дихання та артикуляції при грі на трубі / Вісн. Луган. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка: Педагогічні науки. 2010. Ч. 2, № 7 (194). С. 100–107.
2. Плохотнюк О. С. Організація щоденних самостійних занять трубача за методикою В. М. Лисенка: навч.-метод. посіб. для студ.-трубачів спец. 025 «Музичне мистецтво». Київ: Вид-во «Про формат», 2022. 100 с.

REFERENCES

1. Podolchuk V. V. Rol vykonavskoho dykhannia ta artykuliatsii pry hri na trubi [The role of executive breathing and articulation in playing the trumpet]. Bulletin of Taras Shevchenko Luhansk National University: Pedagogical Sciences. 2010. P. 2, № 7 (194). С. 100–107. [in Ukrainian].
2. Plohotniuk O. S. Orhanizatsiia shchodennykh samostiinykh zaniat trubacha za metodykoiu V. M. Lysenka [Organization of daily independent trumpeter lessons according to V. M. Lysenko's methodology]. Kyiv: «Pro format», 2022. 100 p. [in Ukrainian].